

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 33780**Nom:** Principis d'economia ambiental**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1318 - Grau en Geografia i Medi Ambient	Facultat de Geografia i Història	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1318 - Grau en Geografia i Medi Ambient	Principis d'economia ambiental	BÀSICA

COORDINACIÓ

SAZ SALAZAR SALVADOR DEL

RESUM

Una vegada que la qualitat ambiental i l'ús sostenible de recursos es van convertir en una de les prioritats des del punt de vista de la política (a finals dels anys 1960s), la societat ha estat buscant les ferramentes apropiades per a la protecció del medi ambient.

Tradicionalment, en la majoria dels països industrialitzats, s'han aplicat els denominats instruments de regulació directa, com són les normes, prohibicions, permisos i sancions. En general, este tipus d'instruments han fallat en la consecució dels desafiaments ambientals i han suposat elevats costos per al conjunt de la societat en el seu objectiu d'alcancar un elevat grau de protecció ambiental.

El sistema de mercat i els instruments econòmics han sigut introduïts en la política ambiental com una forma d'aplicar el principi "qui contamina paga". Malgrat la seua complexitat a l'hora de posar-los en marxa s'estima que poden contribuir a millorar l'efectivitat i eficiència de les polítiques mediambientals almenys de les següents formes:

Contribuïxen a reduir els costos econòmics per a aconseguir un determinat grau de protecció ambiental ja que proporcionen als agents contaminants major flexibilitat per a complir els requeriments de reducció de la contaminació, o permeten millores mediambientals sense incrementar els costos econòmics associats.

Els instruments econòmics poden estimular de manera més ràpida la innovació en tecnologies de prevenció i control de la contaminació, perquè representa un incentiu econòmic per als agents econòmics, ja que evitar la generació de contaminació els suposa pagar menys taxes.

Alguns instruments econòmics (com els impostos i taxes) incrementen els ingressos que poden ser utilitzats amb diferents objectius.

Malgrat les limitacions existents a l'hora de mesurar els costos i beneficis ambientals, els estudis de tipus econòmic en la implementació de polítiques i selecció de mesures en l'àmbit de la protecció ambiental estan adquirint un interès creixent.

Exemple d'això és el nou paper de l'anàlisi econòmica en la planificació hidrològica proposat en la Directiva Marc de l'Aigua.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No hi han prerequisits. Es considera positiu el que els estudiants hagin cursat l'assignatura d'Economia en el Batxillerat.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Aprenentatge autònom, creativitat, capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor. Capacitat de resoldre situacions imprevistes.

Capacitat d'anàlisi i síntesi.

Capacitat de comunicar-se de manera efectiva amb no experts en el tema.

Capacitat de treball en equips de caràcter interdisciplinari.

Capacitat de treball individual.

Compromís amb valors d'igualtat de gènere, interculturalitat, igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, cultura de la pau i valors democràtics, i solidaritat.

Comunicació oral i escrita en la llengua pròpia i coneixement d'una llengua estrangera.

Coneixement del marc legal aplicat al medi ambient i l'ordenació del territori.

Coneixement de principis bàsics d'economia aplicats al medi ambient.

Dimensions temporal i espacial en l'explicació dels processos socials i territorials i mediambientals.

Elaboració de la informació estadística. Maneig de programes estadístics.

Història i pensament de la disciplina geogràfica.

Motivació per la qualitat en el treball, responsabilitat, honestedat intel·lectual.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. TEMA 1.- Principis bàsics de l'economia.

El procés de producció: factors i outputs. Funcions d'oferta i demanda. Preus i equilibri de mercat. Mercats competitius i no competitius. Principals variables macroeconòmiques.

2. TEMA 2.- Economia i medi ambient.

L'economia circular: la interacció entre economia i medi ambient. L'economia sostenible. Els problemes ambientals i la seua classificació.

3. TEMA 3.- Externalitats i economia de la contaminació.

Efectes externs. La regulació directa: estàndards ambientals. La regulació indirecta o instruments econòmics: tributs ambientals, subvencions i permisos negociables. La pràctica de la política ambiental: mesures contra el canvi climàtic.

4. TEMA 4.- Mètodes de valoració de la qualitat ambiental (I): Mètodes indirectes.

El mètode dels preus hedònics. El mètode del cost de viatge. El mètode dels costos de reposició.

5. TEMA 5.- Mètodes de valoració de la qualitat ambiental (II): Mètodes directes.

El mètode de la valoració contingent. El mètode de l'anàlisi conjunta. Valoració, transferència de resultats i compensació.

6. TEMA 6.- Costos i beneficis ambientals.

Valoració i anàlisi cost-benefici.

El problema del descompte. El descompte del futur des d'una perspectiva individual. El descompte del futur des d'una perspectiva social.

7. TEMA 7.- Impacte ambiental de productes i processos.

El comportament ambiental de l'empresa. Indicadors de desenvolupament sostenible en la gestió empresarial. Instruments de gestió ambiental de l'empresa. La gestió de residus com a estratègia ambiental.

8. TEMA 8.- Gestió de recursos naturals en un marc territorial.

Recursos renovables i no renovables. Valor dels recursos i fixació de preus. Un exemple pràctic: la gestió de recursos hídrics.

9. TEMA 9.- Importància dels recursos hídrics i la seua distribució territorial.

Oferta i demanda de recursos en un espai territorial. Recursos hídrics convencionals i no convencionals: Tipologies d'ús. Fixació de preus, eficiència de gestió i legislació vigent.

10. TEMA 10.- Desequilibris hídrics i propostes viables de gestió.

Potencialitat dels distints mecanismes d'oferta i demanda. Anàlisi cost-benefici i gestió òptima dels recursos disponibles. Possibilitats de regulació i viabilitat d'actuacions.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Altres activitats	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	10,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	50,00
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

En les sessions teòriques, el professor corresponent desenvoluparà i explicarà la major part dels conceptes continguts en cadascun dels temes que componen la part teòrica de l'assignatura. És necessari advertir, no obstant això, que en aquestes sessions no és possible tractar de forma exhaustiva tots els aspectes de cada tema. Per això resulta imprescindible que l'alumne utilitze i estude de forma habitual els textos recomanats. Per la seua banda, les notes que puguen prendre's en les classes teòriques poden servir de guia per a l'estudi de la matèria, mai com un substitut de la bibliografia.

Les classes pràctiques pretenen, a més de consolidar els conceptes adquirits en les sessions teòriques, desenvolupar en els estudiants la capacitat d'aplicar els seus coneixements al món real i fomentar les seues possibilitats de raonament i anàlisi. Estes sessions requereixen de la participació activa de l'alumne a través de la seua intervenció en les sessions i la realització setmanal dels exercicis proposats.

Treball personal: Durant les classes pràctiques, el professor proposarà problemes i exercicis i recomanarà l'estudi del tema corresponent. Tot això constituirà la matèria que es tractarà en la classe de la setmana següent. Per a un desenvolupament fluid de les sessions, els alumnes hauran de realitzar els exercicis amb antelació a la classe pràctica corresponent, de forma que puguen plantejar els seus dubtes i dificultats al professor en la pròpia aula, o en les hores de tutories.

Seminaris: De manera complementària es portaran a cap una sèrie de seminaris específics a fi d'abordar en profunditat alguns dels temes plantejats en el programa. Els estudiants hauran de realitzar un informe/resum sobre els continguts tractats en el seminari.

Tutories: Es podran realitzar tant de forma individual com en grups. En elles es resoldran els dubtes que vagen sorgint als alumnes en la matèria, tant en les classes teòriques com pràctiques.

AVALUACIÓ

La matèria s'avaluarà de la següent forma:

Proves escrites consistents en un o diversos exàmens que podran constar tant de qüestions teòriques com d'exercicis pràctics.

Qualificació de les activitats pràctiques (treballs, exercicis i exposicions orals) realitzades per l'estudiant al llarg del curs.

Avaluació contínua de cada estudiant basada en l'assistència regular a les classes i seminaris, la seua participació i implicació en el procés d'aprenentatge així com la seua actitud durant el desenvolupament de les distintes activitats.

La nota final s'obtindrà ponderant en un 60 per cent el resultat de les proves

escrites, en un 25 per cent les activitats pràctiques i en un 15 per cent l'avaluació contínua. És important tindre present que este criteri de ponderacions només s'aplicarà una vegada superades les corresponents proves escrites.

La segona convocatòria s'avaluarà amb les mateixes condicions.

BIBLIOGRAFIA

- Mankiw, N.G. (2007): Principios de Economía, McGraw-Hill, 4ª edición.
- Azqueta, D. (2007): Introducción a la economía ambiental, McGraw-Hill, 2º edición.
- Labandeira, X., León, C.J. y Vázquez, M.X. (2007), Economía Ambiental, Pearson, Prentice Hall, Madrid.
- Pierce, D.W. y Turner, R.K. (1995), Economía de los recursos naturales y del medio ambiente, Colegio de Economistas de Madrid, Celeste Ediciones.
- Riera, et al. (2005), Manual de Economía Ambiental y de los Recursos Naturales, Thomson Editores Spain.
- Tietenberg, T. (2002), Environmental and Natural Resource Economics, sixth edition, Addison Wesley.